

Kunnanhallitus

Aika 16.03.2026 klo 15:00 -

Paikka Lempäälä -talo Rusthollari ja Birgitan kammari

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
60	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
61	Pöytäkirjan tarkastajat	4
62	Esityslistan hyväksyminen	5
63	Kunnanjohtajan ajankohtaiset asiat	6
64	Marjamäen eteläosan osayleiskaavan luonnos (12024)	7
65	Marjamäen uuden alakeskuksen yleissuunnitelma	14
66	Kiinteistö- ja toimitilaohjelman päivitys 2026	16
67	Lempäälän kunnan edunvalvontasuunnitelma vuosille 2026-2029	20
68	Ympäristönsuojelun yleiset maksuperusteet; vesihuoltolaki	30
69	Lautakuntien pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset	33
70	Ilmoitusasiat	34

Osallistujat

Läsnä	Nimi	Tehtävä	§ 63 ositt ain, 64
	Aspila Riina	Puheenjohtaja	
	Haapajoki Henri	1. varapuheenjohtaja	
	Liuha Tuukka	2. varapuheenjohtaja	
	Elovirta Elina	Jäsen	
	Huhtala Anita	Jäsen	
	Huhtala Pasi	Jäsen	
	Kosola Satu	Jäsen	
	Ojala Carita	Jäsen	
	Paananen Ismo	Jäsen	
	Rauma Janne	Jäsen	
	Virtanen Kari	Jäsen	
	Viljamaa Manne	Varajäsen	
Muu	Nurmela Piia	Läsnäolo- ja puheoikeus	
	Petäkoski-Hult Tuula	kvalt.pj.	
	Rajamäki Minna	kvalt.1.vpj.	
	Hämäläinen-Ylikahri Maikki	kvalt.2.vpj.	
	Pajari Noora	Esittelijä	
	Rekonen Riku	Pöytäkirjanpitäjä	
	Korkka Antti	Asiantuntija	
	Lehtinen Nina	Asiantuntija	
	Levonmaa Tiia	Asiantuntija	
	Virtanen Maria	Asiantuntija	
	Mäkelä Teija	Asiantuntija	

60**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Kunnanhallitus 16.03.2026

Kunnanhallituksen kokouksen laillisuuden edellytyksenä on, että kokouskutsu on kunnanhallituksen päättämällä tavalla toimitettu jäsenille ja, että saapuvilla on enemmän kuin puolet jäsenistä kuntalain 103 §:n edellyttämällä tavalla.

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden. Lisäksi kunnanhallitus myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden kokoukseen kutsutuille asiantuntijoille.

Päätös

61

Pöytäkirjan tarkastajat

Kunnanhallitus 16.03.2026

Kunnanhallitus on kokouksessaan 16.6.2025 § 199 päättänyt pöytäkirjan tarkastamisesta ja nähtävänä pitämisestä.

Tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti 18.3.2026.
Tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävillä kunnan verkkosivuilla 19.3.2026.

Päätösehdotus

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Anita Huhtala ja Elina Elovirta.

Päätös

62**Esityslistan hyväksyminen**

Kunnanhallitus 16.03.2026

Hallintosäännön 16 luvun mukaan esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä.

Kokousasiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päätä.

Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimielin toisin päätä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Hyväksytään kokouksen esityslista ja asioiden käsittelyjärjestys.

Päätös

63

Kunnanjohtajan ajankohtaiset asiat

Kunnanhallitus 16.03.2026

60/00.01.01/2026

Valmistelija kunnanjohtaja Noora Pajari

Kunnanjohtaja esittelee kokouksessa ajankohtaiset asiat.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee ajankohtaiset asiat tiedokseen.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta	§ 184	13.12.2022
Kunnanhallitus	§ 31	30.01.2023
Yhdyskuntalautakunta	§ 190	03.12.2024
Yhdyskuntalautakunta	§ 41	03.03.2026
Kunnanhallitus		16.03.2026

64

Marjamäen eteläosan osayleiskaavan luonnos (12024)

Yhdyskuntalautakunta 13.12.2022 § 184

Valmistelija yleiskaavoittaja Sini Suontausta

Kunnanhallitus päätti kokouksessaan 06.09.2021 § 228:ssä lisätä vuoden 2023 kaavoitusohjelman A-ryhmään Marjamäen eteläosan osayleiskaavan.

Marjamäen eteläosan osayleiskaavassa tarkoituksena on muodostaa Ideaparkin alueesta alakeskus palveluineen sekä toimivine asuin-, työpaikka- ja viheralueineen. Alueella on jo nyt monipuolisesti julkisia ja kaupallisia palveluita ja lähitulevaisuudessa mm. uusi uimahalli sijoittuu alueelle. Alueelle tavoitellaan tiiviimpää asumista Ideaparkin läheisyyteen ja pientalovaltaisempaa asumista Kuivaspään suuntaan. Alueelle tavoitellaan n. 4000 asukasta. Alueella asuu n. 150 henkilöä vuonna 2022. Asuinalueista tavoitellaan viihtyisiä ja laadukkaita. Etenkin laadukkaiden ja yhtenäisten virkistysalueiden ja -reittien suunnitteluun kiinnitetään erityistä huomiota. Kaavan tavoitteena on osoittaa uusia työpaikka-alueita Helsingintien varteen laajentaen nykyisiä työpaikka-alueita kaakon suuntaan.

Alueen suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että pystytään osoittamaan turvalliset ja houkuttelevat jalankulun ja pyöräilyn reitit alueen palveluiden suuntaa, Lempäälän keskustaan ja joukkoliikennepysäkeille sekä tulevalle Moisiojunaseisakkeelle. Ideaparkilla on seudullinen joukkoliikenteen vaihtopysäkki ja liityntäpysäköinti, joiden toimintaa pyritään kehittämään. Ideaparkikadulla mahdollistetaan seudullisen pyöräilyn pääreitit eli laatukäytävän sijoittuminen.

Maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL 63 §) edellyttää, että kaavaa laadittaessa tulee riittävän aikaisessa vaiheessa laatia kaavan tarkoitukseen ja merkitykseen nähden tarpeellinen suunnitelma osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. Marjamäen eteläosan osayleiskaavasta on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), joka on jaettu lautakunnan jäsenille esityslistan mukana.

Toimivalta: Yhdyskuntalautakunta tiedottaa kaavojen valmistelusta osallisille, Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 7 §:n kohdan 22 mukaan.

Lisätietoja kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä, 044 486 3418, teija.makela@lempaala.fi ja yleiskaavoittaja Sini Suontausta, 041 730 2523, sini.suontausta@lempaala.fi

Yhdyskuntalautakunta	§ 184	13.12.2022
Kunnanhallitus	§ 31	30.01.2023
Yhdyskuntalautakunta	§ 190	03.12.2024
Yhdyskuntalautakunta	§ 41	03.03.2026
Kunnanhallitus		16.03.2026

Esittelijä Kaavoituspäällikkö

Päätösehdotus Yhdyskuntalautakunta päättää ilmoittaa Marjamäen eteläosan osayleiskaavan vireilletulosta sekä asettaa nähtäville kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman.

Päätös Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että varajäsen Tuukka Liuha ilmoitti esteellisyydestä (intressijäävi, maanomistusta alueella) ja oli poissa kokouksesta klo 17.48 - 17.59.

Tiedoksi Kunnanhallitus

Kunnanhallitus 30.01.2023 § 31

Marjamäen alueelle on pantu vireille Marjamäen eteläosan osayleiskaavan laatiminen (kaavanro 12024). Osayleiskaavassa tarkoituksena on muodostaa Ideaparkin alueesta alakeskus palveluineen sekä toimivine asuin-, työpaikka- ja viheralueineen. Alueelle tavoitellaan tiiviimpää asumista Ideaparkin läheisyyteen ja pientalovaltaisempaa asumista Kuivaspään suuntaan. Alueelle tavoitellaan n. 4000 asukasta. Asuinalueista tavoitellaan viihtyisiä ja laadukkaita. Etenkin laadukkaiden ja yhtenäisten virkistysalueiden ja -reittien suunnitteluun kiinnitetään erityistä huomiota. Kaavan tavoitteena on osoittaa uusia työpaikka-alueita Helsingintien varteen laajentaen nykyisiä työpaikka-alueita kaakon suuntaan.

Maankäyttö- ja rakennuslain 38 §:n mukaisesti, kun yleiskaavan laatiminen on pantu vireille, kunta voi määrätä alueelle rakennuskiellon ja 128 §:ssä tarkoitetun toimenpiderajoituksen. Rakennuskielto ja toimenpiderajoitus ovat voimassa enintään viisi vuotta. Kaavoituksen keskeneräisyyden vuoksi kunta voi pidentää aikaa enintään viidellä vuodella ja erityisestä syystä sen jälkeen vielä enintään viidellä vuodella. Jos kunta on määrännyt 1 momentissa tarkoitetun rakennuskiellon tai toimenpiderajoituksen, ne ovat voimassa myös alueella, jolle on hyväksytty yleiskaava, kunnes hyväksymispäätös on saanut lainvoiman.

MRL 38 §:n mukaan yleiskaavaan laatimisvaiheeseen liittyvien kieltojen ja rajoitusten käyttö on kunnan omassa harkinnassa. Laissa mainittujen rakennuskiellon ja toimenpiderajoitusten tarkoituksena on estää suunnittelun kohteena olevan alueen muuttaminen suunnitteluprosessin aikana ja sellaisten kaavoitusmenettelyjen aikaisten muutosten estäminen, joista voi aiheutua haittaa kaavoituksen toteuttamiselle ja asutuksen järjestämiselle. Toimenpiderajoitus ja rakennuskielto antavat viranomaiselle paremmat mahdollisuudet ohjata alueiden käyttöä tulevan yleiskaavan hengen mukaisesti.

Yhdyskuntalautakunta	§ 184	13.12.2022
Kunnanhallitus	§ 31	30.01.2023
Yhdyskuntalautakunta	§ 190	03.12.2024
Yhdyskuntalautakunta	§ 41	03.03.2026
Kunnanhallitus		16.03.2026

Yleiskaavan laatimisvaiheeseen liittyvä toimenpiderajoitus pitää sisällään maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukaisen velvollisuuden hakea maisematyölupa maanrakennustöihin, puiden kaatamiseen tai muihin näihin verrattaviin toimenpiteisiin. Lupa toimenpiteisiin eli maisematyölupa voidaan myöntää tietyin edellytyksin, mikäli toimenpide ei tuota huomattavaa haittaa kaavan laatimiselle tai turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Marjamäen eteläosan osayleiskaava-alueella on tarkoituksenmukaista osoittaa rakennuskielto ja toimenpiderajoitus yleiskaavan laatimisen ajaksi liitekartalla esitetylle alueelle.

Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 1 §:n kohdan 12 mukaan kunnanhallitus päättää rakennuskiellon ja MRL:n 128 §:ssä tarkoitetun toimenpiderajoituksen määrittämisestä ja pidentämisestä, kun asema- tai yleiskaavan laatiminen tai muuttaminen on pantu vireille.

Lisätietoja: kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä, puh. 044 486 3418 ja yleiskaavoittaja Sini Suontausta, puh. 041 730 2523

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus määrää vireillä olevan Marjamäen eteläosan osayleiskaavan liitekartalla esitetylle alueelle MRL 128 §:n tarkoittaman toimenpiderajoituksen sekä MRL 38 §:n rakennuskiellon yleiskaavan laatimisen ajaksi.

Tällä päätöksellä alueet ovat MRL:n 38§:n perusteella rakennuskiellossa 30.1.2028 saakka.

Tämä päätös määrätään MRL 202§:n nojalla tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksen.

Otteet

Rakennuskieltoalueen kiinteistöjen omistajat

Tiedoksi

yleiskaavoittaja, kaavoituksen suunnitteluavustaja

Yhdyskuntalautakunta 03.12.2024 § 190

Valmistelija yleiskaavoittaja Sini Suontausta

Marjamäen alueelle on pantu vireille Marjamäen eteläosan osayleiskaavan laatiminen (kaavanro 12024). Osayleiskaavassa tarkoituksena on muodostaa Ideaparkin alueesta alakeskus palveluineen sekä toimivine

Yhdyskuntalautakunta	§ 184	13.12.2022
Kunnanhallitus	§ 31	30.01.2023
Yhdyskuntalautakunta	§ 190	03.12.2024
Yhdyskuntalautakunta	§ 41	03.03.2026
Kunnanhallitus		16.03.2026

asuin-, työpaikka- ja viheralueineen. Alueelle tavoitellaan tiiviimpää asumista Ideaparkin läheisyyteen ja pientalovaltaisempaa asumista Kuivaspään suuntaan. Alueelle tavoitellaan n. 4000 asukasta. Asuinalueista tavoitellaan viihtyisiä ja laadukkaita. Etenkin laadukkaiden ja yhtenäisten virkistysalueiden ja -reittien suunnitteluun kiinnitetään erityistä huomiota. Kaavan tavoitteena on osoittaa uusia työpaikka-alueita Helsingintien varteen laajentaen nykyisiä työpaikka-alueita kaakon suuntaan.

Marjamäen eteläosan osayleiskaavassa varaudutaan pitkällä aikavälillä maantien 130 (Helsingintie) liikennöitävyyden ylläpitämiseen ja parantamiseen. Osayleiskaavalla tullaan ohjaamaan liittymien paikat, rinnakkaistieverkosto ja jalankulun ja pyöräilyn yhteydet sekä muut yhteystarpeet ja varmistetaan, että tarvittaville liikenteellisille ratkaisuille löytyy tulevaisuudessa riittävät varaukset ja alueen maankäytön suotuista kehittyminen on mahdollista.

Prosessin aikana on nähty tarpeelliseksi laajentaa Marjamäen eteläosan osayleiskaava-aluetta Helsingintien koillispuolelle Hulikankulman ja Paattakaisjärven väliselle alueelle, jotta alueen maankäyttö ja liikenne yhteydet voidaan suunnitella hallitusti ja tarkoituksen mukaiseksi kokonaisuudeksi.

Toimivalta: Hallintosäännön 5 luvun 6 §:n kohdan 21 mukaan (yhdyskuntalautakunta päättää osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville asettamisesta) mukaan toimitella on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä, 044 486 3418, teija.makela@lempaala.fi ja yleiskaavoittaja Sini Suontausta, 041 730 2523, sini.suontausta@lempaala.fi

Esittelijä	Yhdyskuntajohtaja
Päätösehdotus	Yhdyskuntalautakunta päättää Marjamäen eteläosan osayleiskaava-alueen laajentamisesta sekä asettaa nähtäville päivitetyn kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman. Tämä pykälä tarkistetaan kokouksessa.
Päätös	Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti. Merkittiin pöytäkirjaan, että tämä pykälä tarkistettiin kokouksessa.
Tiedoksi	Kunnanhallitus, yleiskaavoittaja Suontausta
Yhdyskuntalautakunta 03.03.2026 § 41	

Valmistelija yleiskaavoittaja Sini Suontausta

Yhdyskuntalautakunta	§ 184	13.12.2022
Kunnanhallitus	§ 31	30.01.2023
Yhdyskuntalautakunta	§ 190	03.12.2024
Yhdyskuntalautakunta	§ 41	03.03.2026
Kunnanhallitus		16.03.2026

Marjamäen eteläosan osayleiskaava kehittää Marjamäen alueesta monipuolisen alakeskuksen, jossa yhdistyvät asuminen, kaupalliset palvelut, työpaikka-alueet ja virkistysverkosto.

Kaavaratkaisulla tuetaan Lempäälän kasvua ja kunnan strategisia tavoitteita täydentämällä olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta, vahvistamalla kestävästä liikkumisesta ja mahdollistamalla elinvoimaisen yritysalueen kehittyminen.

Osayleiskaava ohjaa alueen pitkän aikavälin maankäytön kehittämistä ja toimii asemakaavoituksen pohjana.

Kaavan keskeinen sisältö

Asuminen

Kaava mahdollistaa noin 3180 uuden asukkaan sijoittumisen alueelle. Ideaparkin lähelle sijoittuu keskustatoimintojen alue ja kerrostalovaaltainen asuntoalue, kun taas Kuivaspään suuntaan painottuu pientaloasuminen.

Palvelut ja elinkeino

Ideapark säilyy merkittävänä palvelukeskittymänä ja sen rooli vahvistuu. Päivittäistavarakaupan mitoitus nostetaan 6000 k-m²:iin. Helsingintien varteen sijoittuu uusia laajoja työpaikka-alueita sekä työpaikkareservialueita. Hulikankulman viereen varataan alue valtion suunnittelema uudelle suljetulle vankilalle. Uusia työpaikkoja arvioidaan syntyvän noin 2800. Vankila tuo näistä noin 100 työpaikkaa ensimmäisessä vaiheessa ja noin 400 työpaikkaa lopullisessa toteutuksessa.

Virkistys ja viherverkosto

Lähivirkistysalueiden verkosto muodostaa vihreän rungon asuinalueiden lomaan. Birgitan polun reitti säilyy ja paikoin sen sijaintia tarkistetaan uuden maankäytön myötä.

Liikenne ja kestävä liikkuminen

Alue tukeutuu vahvoihin joukkoliikenteen yhteyksiin, Ideaparkin runkolinjastoon sekä tulevaan Moision seisakkeeseen. Kävelyn ja pyöräilyn pääreitit vahvistetaan, ja seudullinen pääpyöräreitti linjataan Ideaparkinkadun kautta.

Luonto- ja kulttuuriympäristö

Kaavassa huomioidaan arvokkaat luontokohteet ja linnustoalue, ekologinen yhteys, vesilain mukaiset kohteet sekä idänkirsikorenon elinympäristöt.

Paikallisesti arvokas Lepomäen mäkitupalaisalue sekä yksittäiset kulttuurihistorialliset rakennukset on osoitettu suojelumerkinnöin.

Yhdyskuntalautakunta	§ 184	13.12.2022
Kunnanhallitus	§ 31	30.01.2023
Yhdyskuntalautakunta	§ 190	03.12.2024
Yhdyskuntalautakunta	§ 41	03.03.2026
Kunnanhallitus		16.03.2026

Ilmasto ja hulevedet

Kaava tukee vähähiilistä yhdyskuntarakennetta sijoittamalla uutta rakentamista palvelujen ja joukkoliikenteen läheisyyteen sekä hyödyntämällä olemassa olevaa infraa.

Hulevesien hallintaan kiinnitetään erityistä huomiota jatkosuunnittelussa.

Liitteet

- Kaavakartta
- Kaavaselostus
- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Kooste kaavasta saadusta palautteesta ja vastineet niihin
- Lempäälän kaupan palveluverkkoselvitys, 2023, WSP
- Marjamäen eteläosan osayleiskaava-alueen arkeologinen inventointi, 2023, Heilu
- Marjamäen eteläosan osayleiskaavan laajennusalueen arkeologinen inventointi, 2025, Heilu
- Marjamäen eteläosan osayleiskaava, rakennetun kulttuuriympäristön selvitys, 2025, Lempäälän kunta
- Marjamäen eteläosan osayleiskaavan lepakkoselvitys, 2024
- Marjamäen eteläosan ja Lastusten osayleiskaava-alueiden luontoselvitykset: eläimet, 2025, Faunatica
- Marjamäen eteläosan ja Lastusten osayleiskaava-alueiden luontoselvitykset: luontotyytit ja kasvillisuus, 2025, Faunatica
- Marjamäen eteläosan osayleiskaavan linnustotarkastelu, 2026, Lempäälän kunta
- Marjamäen liikennetarkistusten vertailu, 2025, Sweco
- Mt 130 Pispantalli-Marjamäki, Valkeakoski ja Lempäälä, toimenpideselvitys, 2025, Pirkanmaan ELY-keskus
- Koko Lempäälän kunnan liikennemeluselvitys, 2022, Taratest
- Moision ylikulkusillan pohjoisen puolen seisaketarkastelu, 2020, Ramboll
- Marjamäen alakeskuksen yleissuunnitelma LUONNOS, 2026, Arkkitehtitoimisto Jussi Partanen (ei julkaista verkossa)

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 1 §:n mukaan kunnanhallitus päättää yleiskaavaluonnoksen ja -ehdotuksen nähtäville asettamisesta (AKL 65 § ja MRA 19 §) ja siten toimitella on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja: kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä, 044 486 3418, teija.makela@lempaala.fi ja yleiskaavoittaja Sini Suontausta, 041 730 2523, sini.suontausta@lempaala.fi

Esittelijä

Kaavoituspäällikkö

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta	§ 184	13.12.2022
Kunnanhallitus	§ 31	30.01.2023
Yhdyskuntalautakunta	§ 190	03.12.2024
Yhdyskuntalautakunta	§ 41	03.03.2026
Kunnanhallitus		16.03.2026

Yhdyskuntalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että se asettaa Marjamäen eteläosan osayleiskaavan luonnoksen nähtäville ja pyytää siitä tarvittavat alustavat lausunnot.

Käsittely

Keskustelun kuluessa yhdyskuntalautakunnan 2. varapuheenjohtaja Matti Kärki teki seuraavan muutosehdotuksen:

"Ehdotan, että VL-merkinnät korvataan M- tai MU-merkinnöillä."

Perustelut: "VL-merkintä rajoittaa kohtuuttoman paljon yksityisten metsänhoitomahdollisuuksia kohtuuttoman pitkän aikaa. Lisäksi joutuvat hakemaan kalliin maisematyöluvan tavanomaisiin metsänhoitotoimiin."

Keskustelun kuluessa muutosehdotusta ei kannatettu ja puheenjohtaja totesi, että muutosehdotus raukeaa kannattamattomana.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle, että se asettaa Marjamäen eteläosan osayleiskaavan luonnoksen nähtäville ja pyytää siitä tarvittavat alustavat lausunnot.

Merkittiin pöytäkirjaan, että yleiskaavoittaja Sini Suontausta oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ajan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että yleiskaavoittaja Sini Suontausta poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen klo 16.53.

Tiedoksi

Kaavoituspäällikkö, yleiskaavoittaja, kaavoitusavustaja

Kunnanhallitus 16.03.2026
1109/10.02.02/2022

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää asettaa Marjamäen eteläosan osayleiskaavan luonnoksen nähtäville ja pyytää siitä tarvittavat alustavat lausunnot.

Päätös

Tiedoksi

Kaavoituspäällikkö, yleiskaavoittaja, kaavoitusavustaja

65

Marjamäen uuden alakeskuksen yleissuunnitelma

Kunnanhallitus 16.03.2026

1109/10.02.02/2022

Valmistelija yleiskaavoittaja Sini Suontausta

Yleissuunnitelma on laadittu selvitykseksi Marjamäen osayleiskaavatyötä sekä Kaipion ja Ideaparkin hotelliin asemakaavoja varten. Suunnitelma ohjaa tulevaa asemakaavoitusta, rakentamista ja alueen muuta kehittämistä, mutta ei ole kaavojen tavoin oikeusvaikutteinen.

Ideaparkin alueesta kehitetään Lempäälän uusi, viihtyisä ja elävä alakeskus, jonne sijoittuu tulevaisuudessa arviolta noin 1700 uutta asukasta, mikä muuttaa nykyisen kaupan keskittymän monipuoliseksi aluekokonaisuudeksi ja vahvistaa palveluiden elinvoimaa.

Ideaparkin sisäänajoväylästä, pohjoisbulevardista, kehitetään selkeä ja viihtyisä saapumisreitti, joka tarjoaa miellyttävät ja turvalliset yhteydet jalankululle ja pyöräilylle. Vihreä ympäristö, taskupuisto ja selkeät reitit luovat kutsuvan yhteyden Ideaparkin pääsisäänkäynnille, liikuntahallille ja tuleviin asuinkortteleihin. Alueelle jätetään myös suunnitteluvara kirkikorttelin ja liikennejärjestelyjen jatkokehittämiseksi, mikä tukee alakeskuksen pitkän aikavälin kehitystä.

Ideaparkinkadun itä- ja kaakkoispuolella sijaitsevat Kaipion ja Marjamäenpuiston asuinalueet suunnitellaan viihtyisiksi, selkeärakenteisiksi kortteleiksi. Rakentaminen on tehokkainta Kaipion pohjoisosissa ja madaltuu etelää kohti puisto- ja viljelymaisemia, mikä vahvistaa alueen luonnonläheistä ja miellyttävää kaupunkiprofiilia. Alueita yhdistää pohjois–eteläsuuntainen kortteliraitti, joka liittää Kaipion turvallisilla ja sujuvilla jalankulkuyhteyksillä sekä Ideaparkiin ja keskustapuistoon että joukkoliikenteen pysäkeille. Marjamäenpuiston reunalle varataan paikka uudelle päiväkodille.

Liikennettä kehitetään siten, että Ideaparkin saavutettavuus säilyy selkeänä ja toimivana samalla kun uuden asutuksen liikkumistarpeet turvataan. Kaipionmäentien yhdistäminen Marjamäentiehen ohjaa asuinalueiden ajoneuvoliikennettä pois Ideaparkinkadulta, mikä rauhoittaa sen liikennettä ja parantaa jalankulun, pyöräilyn ja joukkoliikenteen olosuhteita. Ideaparkinkadulle toteutetaan laadukas pyöräilyn pääreitti, uusi pysäkkipari ja uusia suojateitä. Palveluihin ja joukkoliikenteen pysäkeille muodostetaan sujuvat ja turvalliset jalankulun ja pyöräilyn yhteydet sekä mahdollistetaan pysäkkien läheisyydessä liityntäpysäköinti.

Liitteet

- Marjamäen yleissuunnitelma

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 1 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa kaavoituksesta, maankäyttöpolitiikasta ja sen ohjaamisesta, ja siten toimieliin on toimivaltainen päättämään asiasta.

Lisätietoja: kaavoituspäällikkö Teija Mäkelä, puh. 044 486 3418 ja yleiskaavoittaja Sini Suontausta, puh. 041 730 2523, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä Marjamäen uuden alakeskuksen yleissuunnitelman.

Päätös

Tiedoksi

kaavoituspäällikkö, yleiskaavoittaja

Yhdyskuntalautakunta
Kunnanhallitus

§ 42

03.03.2026
16.03.2026

66

Kiinteistö- ja toimitilaohjelman päivitys 2026

Yhdyskuntalautakunta 03.03.2026 § 42

Valmistelijat:

Mikko Korhonen, isännöitsijä

Ulla Palo-oja, rakennuttajapäällikkö

Yhdyskunnan palvelualueen tilat ja rakennuttamisyksikkö on päivittänyt 26.4.2017 kunnanvaltuuston hyväksymän ja 6.5.2025 § 51 kunnanhallituksen hyväksymän päivityksen kiinteistö- ja toimitilaohjelmaan. Päivityksessä on huomioitu muuttunut kiinteistövarallisuus, tulevaisuuden tarpeet (palveluverkko) ja kiinteistöjen korjausvelan määrä. Päivitystä on tehty yhteistyössä kasvatus- ja opetuksen palvelualueen sekä hyvinvointi- ja elinvoimapaalveluiden kanssa.

Kiinteistöt ja toimitilat ovat kunnan suurin yksittäinen omaisuuserä. Kiinteistö- ja toimitilaohjelman tavoitteena on selvittää ja linjata mitä ja miten kunta haluaa omistaa, sekä kuinka ja mihin tarkoituksiin sen tulee omistuksiaan käyttää. Kiinteistö- ja toimitilaohjelman keskeisenä tavoitteena on kuvaamalla ja ohjeistamalla aikaansaada palvelutuotannon tarpeisiin soveltuvat ja toimintaa tukevat, terveelliset ja turvalliset tilat. Tilojen ylläpito on järjestetty suunnitelmallisesti ja kannattavasti.

Kiinteistö- ja toimitilaohjelmassa kiinteistöt ovat salkutettu niiden käyttötarkoitusten mukaisesti koreihin. Salkutuksen avulla voidaan kehittää rakennusvarallisuuden hallintaa (mm. tarpeiden ennakointi ja tilojen tehokas käyttö), suunnata investointi- ja kunnossapitoresursseja järkevästi, päästä eroon tarpeettomista seinistä, tuottaa toimenpidesuosituksia eri rakennuksille sekä kehittää rakennusomaisuuden raportointia.

Kiinteistö- ja toimitilaohjelman keskeisimmät päivitykset

- Lasten ja perheiden palveluiden osalta Pirhan toiminta on lakannut vuoden 2026 alusta Lempäälä-talon Pikkuketussa, kunnan kohtaamispaikka jatkaa tiloissa, lisäksi kartoitetaan muita toimintoja.
- Kirjasto-, nuoriso-, kulttuuri-, liikuntapalvelut ja muut osalta keskustan nuorisotalotoiminta sekä muuta yhteisöllistä toimintaa sijoitetaan Halkolan puurakennukseen, ent. Pirhan työvalmennuskeskus. Lisäksi Halkolan pihapiirissä olevaan hallirakennukseen, Verstaaseen siirtyy mm. Moottoripajatoiminta.
- Lisäksi tulevia tilatarpeita on päivitetty.

Kiinteistöt ja toimitilat on jaettu kolmeen eri salkkuun seuraavanlaisesti:

A kiinteistöihin, jotka säilytetään.

- Ydintehtäviä palvelevat rakennukset. Nämä rakennukset säilytetään ja niitä kehitetään.

B kiinteistöihin, joita kehitetään

- Näistä rakennuksista osa voidaan myydä, purkaa tai kiinteistöä kehitetään uuden tai tulevan käyttötarkoituksen mukaan.

C kiinteistöihin, joista luovutaan

- Poistuviin rakennuksiin kuuluvat mm. huonokuntoiset rakennukset ja rakennukset, joiden käyttötarkoitus ei kuulu kunnan perustehtäviin

Kiinteistö- ja toimitilaohjelman hyväksymisen jälkeen jatkotoimenpiteitä kiinteistöjen ja toimitilojen osalta valmistellaan ohjelman salkutuksen mukaisesti. Varsinaisista toimenpiteistä mm. luovutusten ja purkamisien osalta tehdään erilliset päätökset toimivaltaisen toimielimen tai viranhaltijan toimesta.

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 1 §:n kohdan 1. mukaan kunnanhallitus on toimivaltainen päättämään asiasta.

Liitteet: kiinteistö- ja toimitilaohjelma 2026

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 1 §:n kohdan 1. mukaan kunnanhallitus on toimivaltainen päättämään asiasta

Lisätietoja: rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja, p. 050 3839 764, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle kiinteistö- ja toimitilaohjelman päivityksen hyväksymistä liitteen mukaisesti.

Käsittely

Keskustelun kuluessa yhdyskuntalautakunnan jäsen Heli Tiensuu teki seuraavan muutosehdotuksen kiinteistö- ja toimitilaohjelmaan:

"Ehdotan, että kiinteistö- ja toimitilaohjelmassa oleva kohta "Kyläkouluihin ei investoida" poistetaan."

Keskustelun kuluessa lautakunnan 2. varapuheenjohtaja Matti Kärki kannatti Heli Tiensuun tekemää muutosehdotusta.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja tiedusteli yhdyskuntalautakunnalta voiko se yksimielisesti hyväksyä Heli Tiensuun tekemän muutosehdotuksen kiinteistö- ja toimitilaohjelmaan. Yhdyskuntalautakunta hyväksyi muutosehdotuksen yksimielisesti.

Yhdyskuntalautakunta
Kunnanhallitus

§ 42

03.03.2026
16.03.2026

Päätös

Yhdyskuntalautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle kiinteistö- ja toimitilaohjelman päivityksen hyväksymistä liitteen mukaisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että liitteenä olevaan kiinteistö- ja toimitilaohjelmaan tehtiin tämän pykälän käsittelyssä hyväksytyn poiston lisäksi seuraava tekninen korjaus:

Poistetaan suluissa oleva lause "osana kyläohjelmaa" sivulta "Opetuspalveluiden rakennukset Salkku B: Kiinteistöt, joita kehitetään".

Merkittiin pöytäkirjaan, että yhdyskuntalautakunnalle on 27.2.2026 tuotu tiedoksi kasvatus- ja opetuslautakunnan 17.2.2026 kokouksessa § 16 yhdyskuntalautakunnalle osoitetut seuraavat kolme saatetta koskien kiinteistö- ja toimitilaohjelmaa:

1. "Merkittiin pöytäkirjaan, että kasvatus- ja opetuslautakunta lähettää tämän pykälän kohtaan 1 liittyen yhdyskunnan palvelualueelle saatteen, että Lastusten koulun vanha koulurakennus maalattaisiin."
2. "Merkittiin pöytäkirjaan, että kasvatus- ja opetuslautakunta lähettää tämän pykälän kohtaan 1 liittyen yhdyskunnan palvelualueelle saatteen, että Nurmen koulu lunastettaisiin Lempäälän kunnan omistukseen."
3. "Merkittiin pöytäkirjaan, että kasvatus- ja opetuslautakunta lähettää tämän pykälän kohtaan 1 liittyen yhdyskunnan palvelualueelle saatteen, että liikuntapaikkarakentamisen suuntaviivoja 2024–2031 valmisteltaessa otettaisiin huomioon, mitä liikuntapaikkamahdollisuuksia Saikan ja Kanavan koulujen välittömään läheisyyteen olisi mahdollista toteuttaa."

Merkittiin pöytäkirjaan, että rakennuttajapäällikkö Ulla Palo-oja saapui kokoukseen klo 16.54 ja oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Tiedoksi

yhdyskuntalautakunta, kasvatus- ja opetuslautakunta, hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta, yhdyskuntajohtaja, rakennuttajapäällikkö, isännöitsijä, kehitysjohtaja, sivistysjohtaja

Kunnanhallitus 16.03.2026
146/10.03.02.01/2026

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää hyväksyä kiinteistö- ja toimitilaohjelman päivityksen liitteen mukaisesti.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta
Kunnanhallitus

§ 42

03.03.2026
16.03.2026

Tiedoksi

yhdyskuntalautakunta, kasvatus- ja opetuslautakunta, hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta, yhdyskuntajohtaja, rakennuttajapäällikkö, isännöitsijä, kehitysjohtaja, sivistysjohtaja

67**Lempäälän kunnan edunvalvontasuunnitelma vuosille 2026-2029**

Kunnanhallitus 16.03.2026

135/00.01.02/2026

Valmistelijat kunnanjohtaja Noora Pajari, johdon erityisavustaja Riku Hevonkorpi, kunnan johtoryhmä, kuntakonsernin johtoryhmä

Yhteenveto

Lempäälän kunnan edunvalvonnan tavoitteena on edistää kuntastrategian sekä seudullisten strategioiden ja ohjelmien tavoitteiden toteutumista ja sitä kautta tuoda lisää hyvinvointia ja elinvoimaa Lempäälälle sekä sen asukkaille ja yrityksille.

Tässä yhteydessä edunvalvonta on vaikuttamista päätöksentekoon kohteissa, jotka eivät ole suoraan ja ainoastaan kunnan päätäntävällässä. Tavoitteena on varmistaa Lempäälän kunnan etu, alueen elinvoima ja kuntalaisten hyvinvointi yhdessä sovituilla toimintamalleilla.

Kokonaisvastuu kunnan edunvalvonnasta Lempäälän kunnan hallintosäännön mukaan on kunnanhallituksella ja kunnanjohtajalla. Valmisteluvastuu ja edunvalvontatehtävä oman palvelualueensa asioissa on myös palvelualuejohtajilla ja muilla palvelualueen johtavilla viranhaltijoilla. Lisäksi kunnan luottamushenkilöt osallistuvat aktiivisesti edunvalvontaan omien vaikuttamiskanaviensa kautta.

Lempäälän kunnan edunvalvontasuunnitelman edunvalvonnalliset kärjet kytkeytyvät Lempäälän kuntastrategiaan, Pirkanmaan maakuntastrategiaan, Tampereen kaupunkiseudun seutustrategiaan ja yhteisiin kehittämisohjelmiin, MAL-sopimukseen sekä muihin kunnan etua, elinvoimaa ja kuntalaisten hyvinvointia koskeviin ohjelmiin ja sopimuksiin.

Lisäksi edunvalvontasuunnitelmassa tunnistetaan edunvalvonnan oleelliset kohderyhmät, kuten esimerkiksi valtio, ministeriöt, maakunta, Pirkanmaan hyvinvointialue, Tampereen seudun työllisyysalue sekä Kuntaliitto.

Edunvalvontasuunnitelmassa on otettu huomioon koko kuntakonsernia koskevat edunvalvonnalliset kärjet, eli mukana on myös kunnan tytäryhtiöiden edunvalvontaan liittyviä teemoja.

Lempäälän kunnan edunvalvontasuunnitelma

Edunvalvontasuunnitelma jakautuu neljään eri edunvalvonnalliseen teemaan:

- Eteläisen kaupunkiseudun liikennehankkeet
- Työllisyys ja elinvoima
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- Lainsäädäntö ja rahoitus

Jokaiseen teemaan on nostettu Lempäälän kunnan edunvalvonnalliset kärjet. Edunvalvonnalliset teemat sekä niiden edunvalvonnalliset kärjet on kuvattu tarkemmin seuraavaksi:

Eteläisen kaupunkiseudun liikennehankkeet

Valtatie 3 oikaisu ja Tampereen kaupunkiseudun 2-kehätie sekä Sääksjärven alueen meluntorjunta

Kyseessä on valtion hanke, joka pitää sisällään valtatie 3 (myöhemmin VT3) oikaisun Lempäälä-Pirkkala välillä. Valtio on linkittänyt hankkeeseen myös olemassa olevan väylän meluntorjuntaa nykyisellä VT3 osuudella Lempäälän Kuljun ja Sääksjärven alueilla.

VT3:n parantaminen Lempäälä-Pirkkalassa on merkittävä valtion hanke, jonka hyödyt ovat valtakunnalliset. Tampereen seutu on koko Suomen merkittävin risteys ja portti kasvukolmion sekä Suomen muiden kasvukeskusten välissä. Logistisesti optimaalinen sijainti Helsinki-Tampere -kasvukäytävällä ja mm. yhteydellä Turun satamaan hyödyttää teollisuutta ja yrityksiä koko Suomessa. Aktiivisella aluekehityksellä Lempäälä kantaa vastuunsa yritysten mahdollisuuksista sijoittua kasvukeskuksiin. VT3:n oikaisu siirtää liikennettä kauemmas valmiiksi ruuhkaisilta paikallisen liikenteen reiteiltä ja mahdollistaa Lempäälän uusien hyvällä sijainnilla olevien yritysalueiden käyttöönoton.

Kaupunkiseudun uusi 2-kehätie yhdistää Sääksjärven ja Tampere-Pirkkalan lentoaseman. VT3 kehittäminen ja 2-kehätie ovat molemmat maakuntakaavan ja MAL-sopimuksen mukaisia valtion tiehankkeita ja liittyvät tiiviisti toisiinsa. Hankkeiden toteutuminen tuo Lempäälälle uusia asuin- ja yritysalueita sekä kasvattaa kunnan elinvoimaa.

Tampereen järjestelyratapihan siirto

Järjestelyratapihan siirto on osa kokonaisuutta eteläisen kaupunkiseudun liikennehankkeissa ja siten maakuntakaavan mukainen hanke. Järjestelyratapihan siirto osana kokonaisuutta tuo Lempäälään seudullisesti ja valtakunnallisestikin merkittävän elinkeinojen, työpaikkojen ja logistiikan keskittymän ja on lisäksi huoltovarmuuden kannalta merkittävä. Lempäälän kunta on MAL-sopimuksessa sitoutunut aloittamaan valmistelemaan alueen yleiskaavoitusta. Kyseessä on mittakaavaltaan erittäin suuri ja merkittävä kaupunkiseudun hanke ja tässä vaiheessa, kun on ajankohtaista yleiskaavatyön käynnistäminen, tulee miettiä jo suunnitteluvaiheen rahoitus pohjaa yhdessä hankkeen hyötyjen kesken.

Sääksjärven asema sekä raidereformi

Lempäälän Sääksjärven juna-aseman yleissuunnittelu on käynnistynyt valtion kanssa MAL-hankkeena ja myös seuraavan vaiheen ratasuunnittelu

on tarkoitus käynnistää vielä vuoden 2026 aikana. Sääksjärven tuleva asema on tärkeä erityisesti Sääksjärven kehittymiselle ja kasvamiselle, mutta sen seudullisesti merkittävä sijainti liikenteellisessä solmupisteessä tuo hyötyjä myös laajemmin Tampereen kaupunkiseudulle. Suunnittelun saattaminen loppuun sekä rakentamisen investointipäätöksen saaminen MAL-hankkeena on kriittistä juna-aseman ja sen alueen kehittämiseksi.

Raidereformi on hallitusohjelman keskeinen uudistus ja tarkoittaa, että jatkossa valtion on kilpailutettava ostamansa henkilöjunaliikenne. EU-asetus (1370/2007) edellyttää että valtion ostama henkilöjunaliikenne tulee pääsääntöisesti kilpailuttaa nykyisen sopimuksen päättyessä vuoden 2030 lopussa, kun tähän asti valtio on neuvotellut ostoliikenteen palveluista suoraan VR:n kanssa. Kilpailutusta varten osa VR:n omistamista junista eriytetään uuteen kalustoyhtiöön, joka on jo perustettu. Nykyisen hallituksen talouspoliittinen ministeriövaliokunta on linjannut, että valtion ostoliikennekokonaisuus on yhtä laaja kuin tällä hetkellä. Osana ostoliikenteen kilpailutusta myös kuntien on mahdollista hankkia lähijunaliikennettä ja osallistua siten kilpailutukseen. Kuntien päätökset osallistumisesta ja sen voluumista on tehtävä viimeistään syyskuussa 2026. Säilyttääkseen vähintään nykyisentasoisen lähijunaliikenteen Lempäälän kunnan tulisi osallistua kilpailutukseen yhdessä seudun muiden kuntien kanssa. Merkittävä uudistus vaatii Tampereen kaupunkiseudun kunnilta panostusta neuvotteluihin valtion kanssa koskien mm. kalustokysymyksiä sekä muita kustannusjakoperiaatteita.

Maantie 190 -väylän jalankulun ja pyörävylien kehittäminen

Kyseessä on valtion hanke maantie 190 (Turuntie) jalankulun ja pyörävylien yhteyksien kehittämiseksi Lempäälän kunnan alueella. Väylällä ei ole jalankulun ja pyöräilyn väyliä, mutta sitä käyttävät erityisesti nuoret. Hankkeelle on tehty yleissuunnitelma ja nyt Miemolantien ja Lemponkadun välisellä tieosuudella on käynnistetty tiesuunnitelman tekeminen. Kunta osallistuu tiesuunnitelman kustannuksiin valtion kanssa. Hankkeesta ei ole vielä olemassa investointipäätöksiä, mutta se soveltuisi valtion ja kunnan yhteiseksi MAL-hankkeeksi.

Työllisyys ja elinvoima

Ammatillisen koulutuksen turvaaminen ja nuorten työelämätaitojen kehittäminen

Kunnan on tärkeää tehdä yhteistyötä ammatillisen koulutuksen järjestäjien kanssa, jotta alueen työvoima- ja osaamistarpeet voidaan täyttää. Yhteistyö auttaa varmistamaan, että koulutustarjonta vastaa paikallisen elinkeinoelämän tarpeisiin, tukee yritysten kasvua ja vahvistaa kunnan elinvoimaa. Samalla se parantaa nuorten ohjausta peruskoulusta toiselle asteelle ja edelleen työelämään, mikä ehkäisee keskeyttämisä ja edistää työllistymistä.

Lisäksi kunta voi yhteistyön kautta kehittää koulutuspalvelujen laatua ja saavutettavuutta sekä tehostaa resurssien käyttöä. Yhteistyö mahdollistaa toimivat oppimisympäristöt, lisää työpaikalla järjestettävää koulutusta ja tukee kunnan strategisia tavoitteita elinkeino-, sivistys- ja hyvinvointipolitiikassa. Yhdessä toimimalla kunta ja koulutuksen järjestäjät voivat rakentaa vahvan, houkuttelevan ja tarpeisiin vastaavan koulutuskokonaisuuden alueelle.

Omistajakunnan edunvalvonnallisena tavoitteena on varmistaa, että kuntayhtymän järjestämä ammatillinen koulutus tukee alueen nuorten koulutukseen kiinnittymistä, tutkinnon suorittamista sekä työllistymistä ensisijaisesti omalle työssäkäyntialueelle.

Koulutuksen järjestämisessä tulee huomioida erityisesti:

- koulutustarjonnan riittävyys suhteessa omistajakuntien nuorisoikäluokkiin,
- koulutuksen alueellinen saavutettavuus nuorille, opintojen keskeyttämisen ennaltaehkäisy ja läpäisyasteen parantaminen
- perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen nivelvaiheen yhteistyö,
- riittävät opinto-ohjauksen ja opiskeluhuollon palvelut, sekä
- koulutuksen työelämävastaavuus ja oppisopimus- sekä koulutussopimuspaikkojen saatavuus.

Omistajakunnan edunvalvonnallisena intressinä on ehkäistä koulutuksen keskeyttämisestä aiheutuvaa nuorten siirtymistä koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle, mikä lisää kunnan vastuulla olevien nuoriso-, työllisyys- ja hyvinvointipalvelujen tarvetta sekä heikentää pitkällä aikavälillä kunnan elinvoimaa ja työvoiman saatavuutta.

Kuntayhtymän tulee toimia tiiviissä yhteistyössä omistajakuntien nuoriso-, opetus- ja työllisyyspalvelujen kanssa erityisesti niiden nuorten osalta, joilla on kohonnut riski koulutuksen keskeyttämiseen tai koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle jäämiseen.

Tavoitteena on, että mahdollisimman moni omistajakuntien nuori suorittaa toisen asteen tutkinnon ja työllistyy alueelle, mikä tukee kuntien elinvoimaa, osaavan työvoiman saatavuutta sekä syrjäytymisen ehkäisyä sekä vähentää kuntatalouteen kohdistuvia pitkän aikavälin palvelu- ja toimeentulotukikustannuksia.

Työllisyyden edistäminen

Työllisyyden edistäminen ja työllisyyspalveluiden asiakkaiden työkyvyn tukeminen edellyttää toimivaa ja aktiivista yhteistyötä kunnan omien palveluiden, työllisyysalueen ja hyvinvointialueen välillä.

Yhteisillä ratkaisulla kunnalla on mahdollisuus vaikuttaa erityisesti pitkäaikais- ja nuorten työttömyyden vähentämiseen sekä työllistymisen koulutus- ja kuntoutuspolkujen edistämiseen.

Tampereen kaupunkiseudun kuntien ja työllisyysalueen kanssa Lempäälä etsii kustannustehokkaat ratkaisut palveluiden yhteisille toteutuksille ja vaikuttaa vahvalla edunvalvonnalla valtionrahoitusten tulevien vuosien uudistuksiin.

Työllisyyden edistämisen järjestämisessä tulee huomioida erityisesti:

- pitkäaikaistyöttömien työ- ja koulutuspolkujen toteutuminen (sis. työ- ja toimintakyvyn arvioinnit)
- nuorten ja valmistuvien työllistymisen edistäminen
- moniammatillisen työllisyystyöryhmän ratkaisut työllistymiseen (sis. yrityskäynnit ja rekrytointi- ja koulutustarpeiden kartoittamisen)
- työllisyysalueen sopijakuntien yhteinen edunvalvonta
työllisyyskustannusten kattamiseen ja kustannustehokkuuteen

Yritysten kasvun tukeminen

Yritysten kasvun tukemisen keskeisenä tehtävänä on uusien yritysten sijoittautuminen Lempäälään sekä olemassa olevien yritysten tuki-, kehittämis- ja koulutuspalveluiden edistäminen.

Kunnan ja yrityskehittäjien yhteistyöllä tulee turvata riittävä ja strateginen yritystonttitarjonta ja -hankinta tuleville vuosille, jotta elinkeinojen kasvuedellytykset mahdollistuvat.

Tampereen kaupunkiseudun yhteistyöllä luomme yhteisestä työssäkäyntialueesta entistä vahvemman ja vetovoimaisemman, joka edistää samalla yritysten kansainvälistymistä ja uusia liiketoimintamahdollisuuksia.

Yritysten kasvun tukemisen järjestämisessä tulee huomioida erityisesti:

- Lempäälän Kehityksen ja Business Tampereen tiivis yhteistyö yritysten sijoittautumisessa ja kehittämisessä
- tulevien yritysalueiden strateginen suunnittelu ja näihin liittyvä maanhankinta

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvointipalveluiden yhdyspinnat

Lempäälän kunta edistää Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa tehtävällä yhteistyöllä yhdyspintapalveluiden vaikuttavuutta. Kunnan osalta tärkeimpiä yhdyspintapalveluita ovat lähitoriyhteistyö, perhekeskustoiminta, koulujen opiskeluhuolto, järjestöyhteistyö ja -avustukset, ehkäisevä päihdetyö ja väkivallan ehkäisy sekä kuntouttava toiminta.

Edunvalvonnassa hyvinvointialueen yhteistyö sekä yhteiset toimenpiteet ja työryhmätoiminta sisällytetään kunnan hyvinvointiohjelmaan

Lisäksi kunnan edunvalvonnalla vaikutetaan lausuntojen ja yhteistyöneuvottelujen kautta hyvinvointialueen keskeisiin suunnitelmiin: Pirkanmaan alueellinen hyvinvointisuunnitelma, Ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma, Ehkäisevän päihdetyön suunnitelma ja Väkiluvun ehkäisyn toimenpideohjelma.

Mielenterveyspalvelujen riittävyys ja saavutettavuus

Kunnalla on lakisääteinen vastuu varhaiskasvatuksen, opetuksen, nuorisotyön sekä liikunta- ja kulttuuripalvelujen järjestämisestä, kun taas hyvinvointialue vastaa lasten, nuorten ja perheiden sosiaali- ja terveyspalveluista sekä opiskeluhuollon psykologi- ja kuraattoripalveluista. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin edistäminen toteutuu näiden palvelujen yhdyspinnoilla, ja palvelujen toimivuus vaikuttaa suoraan kunnan elinvoimaan, oppimistuloksiin sekä pitkän aikavälin työllisyys- ja hyvinvointikehitykseen.

Kunnan keskeisenä edunvalvonnallisena tavoitteena on varmistaa, että hyvinvointialueen palvelut tukevat kunnan ennaltaehkäisevää työtä, lasten ja nuorten oppimista sekä perheiden arjen toimintakykyä ja ehkäisevät raskaampien palvelujen tarvetta. Riittämättömät perustason sosiaali- ja terveyspalvelut lisäävät tuen tarvetta kunnan järjestämissä varhaiskasvatuksen, opetuksen ja nuorisotyön palveluissa sekä kasvattavat kuntatalouteen kohdistuvia kustannuspaineita.

Kunta edellyttää hyvinvointialueelta riittävästi resursoituja perustason palveluja, panostuksia varhaiseen tukeen sekä toimivia monialaisen yhteistyön rakenteita, palvelupolkuja ja tiedonkulkua. Lisäksi palvelujen saavutettavuus lasten ja nuorten arkiympäristöissä tulee turvata siten, ettei palvelujen keskittäminen lisää kunnan palvelujen kuormitusta. Strategisena tavoitteena on lasten ja nuorten hyvinvoinnin vahvistaminen ja syrjäytymisen ehkäisy yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa

Kunnan on edunvalvonnalla pyrittävä varmistamaan koulujen opiskeluhuollon (mm. koulupsykologit ja kuraattorit) minimitasojen valtakunnallisen sääntelyn ja resurssien pysyminen riittävinä ja edistettävä lisäresurssien saamista.

Lisäksi kunnan on otettava edunvalvonnassa huomioon erityisesti mielenterveyspalvelujen saavutettavuuden turvaaminen sekä ennaltaehkäisevien toimenpiteiden ylläpito ja kehittäminen.

Lainsäädäntö ja rahoitus

Varautumis- ja valmiusasiat

Käynnissä olevassa valmiuslain kokonaisuudistuksessa on tarve varmistaa kuntien toiminnalle selkeä säädöstausta, sillä kuntien vastuut ja rajapinnat muiden toimijoiden kanssa ovat nykyainsäädännössä epäselvät.

Lisäksi kunnat tarvitsevat myös taloudellista tukea ja yhteistyötä tehtävistä suoriutumiseen. Kuntien ja yhteiskunnan kokonaisvarautumiseen on tarve kohdentaa rahoitusta valtion budjetista.

Pirkanmaan kuntien yhteisellä edunvalvonnalla sekä alueellisten valmius- ja varautumistoimijoiden yhteistyöllä vaikutetaan valmiuslain uudistukseen ja tulevaan valtion rahoitukseen.

Valtionosuudet ja avustukset

Lempäälän on tehtävä aktiivista edunvalvontaa valtionosuusuudistusten kohdalla yhteistyössä Tampereen kaupunkiseudun ja Kuntaliiton kanssa, jotta valtionosuusuudistukset ovat mahdollisimman myönteisiä Lempäälän kaltaisten kuntien osalta.

Kunnan on jatkossakin oltava aktiivinen rahoitushauissa, jotta kunnan palveluita ja elinvoimaa voidaan parantaa entisestään.

Rakennusvalvontauudistus

Nykyisen hallitusohjelman mukaisesti on käynnistetty rakennusvalvontauudistus. Uudistuksen tavoitteena on varmistaa, että rakennusvalvontatoimessa on joka puolella Suomea riittävä osaaminen ja palvelutaso sekä mahdollisimman yhtenäiset tulkinnat.

Keskeisimmät lain valmistelutyöryhmässä esiin nousseet ehdotukset ovat mm. nykyistä suuremmat rakennusvalvontayksiköt. Tämä tarkoittaisi sitä, että jatkossa tulee olemaan mahdollisesti tietyn suuruinen asukaspohja, joka vaaditaan rakennusvalvonnan järjestämiselle omana toimintana.

Lempäälän edunvalvonnan tavoitteena on pitää rakennusvalvonta mahdollisimman pitkälle kunnan omana toimintana, jolloin on huolehdittava siitä, että mahdolliseksi tulevaisuuteen laissa määritellyksi asukaspohjaksi riittäisi Lempäälän kokoisen kunnan asukaspohja.

Hankintalain uudistuksen vaikutukset

Hankintalain uudistuksen vaikutuksista kunnille ja kuntakonserneille on pidettävä yllä keskustelua paikallisessa, alueellisessa sekä valtakunnallisessa mediassa. Keskustelun ylläpitämisellä voidaan mahdollisesti vaikuttaa tulevien hallitusten kantaan siitä, että mitä uudessa hankintalaissa tulisi muuttaa, jotta se olisi kuntien ja kuntakonsernien toiminnan kannalta toimivampi.

Sähkömarkkinalain uudistus

Sähkömarkkinalain uudistus voi mahdollistaa tulevaisuudessa energiantuotantoyhtiöitä toteuttamaan energajoustopien ja hinnoittelun sääntelykokeiluja (sääntelyn hiekkalaatikko / regulatory sandbox). Asia ilmenee erityisesti eduskunnan talousvaliokunnan mietinnöstä (TaVM 11/2025 vp – H 45/2025 vp).

Lempäälän kunnan kokonaan omistama tytäryhtiö Lempäälän Lämpö Oy voisi pyrkiä saamaan ns. sääntelyn hiekkalaatikolluvan, jolla voitaisiin kokeilla uusia energajoustopien ja niiden hinnoittelun malleja hallitusti.

Lempäälä voisi toimia pilottikuntana, jossa kokeiltaisiin joustavia resursseja, joustotuotteita ja hinnoittelua sekä uusia sopimus- ja toimintamalleja. Eduskunnan talousvaliokunta on todennut, että joustaviin resursseihin ja niiden hinnoitteluun liittyvien ratkaisujen kehittäminen edellyttää sääntelykokeiluja. Lempäälä tarjoaisi mahdollisuuden hallittuun ja mitattavaan kokeiluun, jossa tulokset raportoitaisiin ja malli olisi skaalattavissa. Kokeilulla olisi mahdollisuus osoittaa käytännössä, miten jousto vähentää energiaverkon investointipainetta ja nopeuttaa investointeja.

Lempäälän kuntakonsernin edunvalvonnallisena tavoitteena on selvittää mahdollisuutta sääntelykokeiluun osallistumiseksi ja pilottikuntana toimimiseksi. Lempäälän kunta ja Lempäälän Lämpö Oy eivät kuitenkaan lähtisi mukaan pilottikunnaksi, jos se vaatisi merkittäviä lisäinvestointeja kuntakonsernilta.

Edunvalvontakortit

Tämän pykälän esittelytekstissä esitelty edunvalvontasuunnitelma kunnan edunvalvonnan kärkineen on tiivistetty edunvalvontakortteihin. Jokaiselle edunvalvonnalliselle teemalle on oma edunvalvontakorttinsa.

Edunvalvontakorttien on tarkoituksena toimia sekä viranhaltijoiden ja työntekijöiden että luottamushenkilöiden tukena edistettäessä kunnan edunvalvontasuunnitelman tavoitteita eri vaikuttamiskanavissa. Yhteistyön ja verkostojen merkitys on tärkeää vaikuttavan edunvalvonnan toteuttamisessa. Lempäälän kannalta on tärkeää, että myös luottamushenkilöt pystyvät tekemään edunvalvontaa omien verkostojensa kautta ja vaikuttamaan päätöksiin niin kansallisella, alueellisella kuin paikallisellakin tasolla.

Edunvalvontasuunnitelman ja edunvalvontakorttien yhtenä tavoitteena onkin luoda yhteinen tilannekuva sekä välittää tietoa edunvalvonnan tilannekuvasta ja tavoitteista luottamushenkilöiden suuntaan.

Edunvalvontasuunnitelmaan liittyvät edunvalvontakortit ovat tämän pykälän liitteenä teemoittain koottuna.

Edunvalvonnan tavoitteiden toteutumisen seuranta

Edunvalvonnan tavoitteiden toteutumista seurataan ylätasolla kunnan johtoryhmässä ja yksityiskohtaisemmin palvelualueiden johtoryhmissä sekä muissa palvelualueiden välisissä työryhmissä. Lisäksi edunvalvonnan tavoitteiden toteutumista seurataan kuntakonsernin johtoryhmässä, johon kuuluvat kunnanjohtaja ja kunnan tytäryhtiöiden toimitusjohtajat.

Edunvalvontatyön tulee olla suunnitelmallista ja tavoitteellista. Edunvalvontasuunnitelma hyväksytään kunnanhallituksessa valtuustokausittain, ja sen toteutumista seurataan säännöllisesti sisäisesti kunnan johtoryhmässä ja tarvittaessa kunnanhallituksessa. Edunvalvontasuunnitelma tuodaa valtuustolle tiedoksi.

Kunnan edunvalvontakorttien päivittäminen on jatkuvaprosessi, jossa otetaan huomioon mahdolliset muutokset, kuten esimerkiksi edunvalvonnallisten kärkein toteutuminen sekä seudulliset ja maakunnalliset tavoitteet.

Liitteet:

- Lempäälän kunnan edunvalvontakortit vuosille 2026-2029

Toimivalta: Lempäälän kunnan hallintosäännön 5 luvun 1 §:n mukaan kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa ja vastaa edunvalvonnasta.

Lisätietoja: kunnajohtaja Noora Pajari, puh. 040 769 5259, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää

1. hyväksyä Lempäälän kunnan edunvalvontasuunnitelman vuosille 2026–2029
2. valtuuttaa kunnanjohtajan tekemään teknisiä korjauksia edunvalvontasuunnitelman ja edunvalvontakorttien sisältöön ja visualisointiin
3. ehdottaa kunnanvaltuustolle, että kunnanvaltuusto päättää merkitä Lempäälän kunnan edunvalvontasuunnitelman vuosille 2026–2029 tiedoksi.

Päätös

Tiedoksi

hyvinvointi- ja elinvoimalautakunta, kasvatus- ja opetuslautakunta,
yhdyskuntalautakunta, kunnan johtoryhmä, kuntakonsernin johtoryhmä,
palvelualueiden johtoryhmät

Yhdyskuntalautakunta
Kunnanhallitus

§ 45

03.03.2026
16.03.2026

68

Ympäristönsuojelun yleiset maksuperusteet; vesihuoltolaki

Yhdyskuntalautakunta 03.03.2026 § 45

Valmistelija ympäristötarkastaja Stina Tiittala

Asia

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksaa ollaan päivittämässä ja taksaan on tarkoitus lisätä lainsäädäntöön perustuvia uusia yleisiä maksuperusteita, joita ei ole aiemmin sisällytynyt taksaan.

Kuntalain 14 §:n 2 momentin 8 kohdan mukaan valtuusto päättää palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista. Valtuuston päätöksen nojalla yhdyskuntalautakunta hyväksyy varsinaisen yksityiskohtaisen ympäristönsuojeluviranomaisen taksan.

Voimassa oleva ympäristönsuojelun taksa

Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen voimassa oleva taksa on hyväksytty yhdyskuntalautakunnassa 2.12.2025 § 197. Voimassa oleva ympäristönsuojeluviranomaisen taksa on liitteenä.

Voimassa olevan taksan mukaan Lempäälän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen perii käsittelymaksun ympäristönsuojelulain (527/2014), vesilain (587/2011), jätelain (646/2011), merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009), maastoliikennelain (1710/1995), vesiliikennelain (782/2019) ja rakentamislain (751/2023) mukaisen luvan, ilmoituksen tai muun asian käsittelystä sekä em. lakien mukaisesta valvonnasta.

Ympäristönsuojeluviranomaisen maksut perustuvat asioiden käsittelyn ja valvonnan keskimääräiseen omakustannusarvoon, joka sisältää asian käsittelystä viranomaiselle aiheutuneet kokonaiskustannukset. Kokonaiskustannuksiin kuuluvat asian käsittelystä aiheutuvien erilliskustannusten lisäksi käsittelyn aiheuttama osuus hallinto-, toimitila- ja pääomakustannuksista sekä muista viranomaisen yhteiskustannuksista. Kokonaiskustannuksiin kuuluvat lisäksi asianosaisten kuulemisesta sekä hakemuksen ja päätöksen tiedottamisesta aiheutuvat kulut.

Esitettävät muutokset yleisiin maksuperusteisiin

Lempäälän kunta perii jatkossa maksun myös vesihuoltolain (119/2001) mukaisten vapautushakemusten käsittelystä. Vesihuoltolain 11 §:n ja 17c §:n perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee hakemukset, jotka koskevat kiinteistön vapauttamista vesihuoltolaitoksen verkostoihin (vesijohto, jätevesiviemäri ja hulevesiviemäri) liittämisvelvollisuudesta. Maksujen perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä yksityiskohtaisessa taksassa ja maksujen osalta noudatetaan soveltuvin osin niitä yleisiä maksuperusteita, jotka on kirjattu voimassa olevaan taksan kohtiin:

Yhdyskuntalautakunta
Kunnanhallitus

§ 45

03.03.2026
16.03.2026

- Menettelyn laajuudesta johtuvat lisämaksu
- Maksun alentaminen tai korottaminen
- Käsittelymaksujen määrittäminen poikkeustapauksissa
- Hakemuksen, ilmoituksen tai muun asian peruuttaminen tai keskeytyminen
- Hakemuksen tai ilmoituksen hylkääminen tai tutkimatta jättäminen
- Palautetun hakemuksen käsittelymaksu
- Maksusta, maksun palauttamisesta ja poikkeuksesta päättäminen
- Maksun suorittaminen ja periminen

Lainsäädännön mukaiset perusteet maksuille

Lailla 5.12.2025/1087 on muutettu vesihuoltolakia (119/2001) siten, että kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi 11 a §:n ja 17 c §:n perusteella periä maksun vapautushakemuksen käsittelystä. Kunnalle perittävä maksu voi vastata enintään suoritteiden tuottamisesta kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Maksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa.

Liitteet Voimassa oleva ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (YHDLTK 2.12.2025 § 197).

Toimivalta: Kuntalain 14 §:n 2 momentin 8 kohdan mukaan valtuusto päättää palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista

Lisätiedot: ympäristötarkastaja Stina Tiittala, puh. 040 133 7816, sähköpostit ovat muotoa etunimi.sukunimi@lempaala.fi

Esittelijä

Yhdyskuntajohtaja

Päätösehdotus

Yhdyskuntalautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että kunnanvaltuusto hyväksyy edellä esitetyt muutokset ympäristönsuojeluviranomaisen taksan yleisiin maksuperusteisiin.

Päätös

Yhdyskuntalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Tiedoksi

ympäristötarkastaja Tiittala

Kunnanhallitus 16.03.2026
866/02.05.00/2025

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Yhdyskuntalautakunta	§ 45	03.03.2026
Kunnanhallitus		16.03.2026

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy edellä esitetyt muutokset ympäristönsuojeluviranomaisen taksan yleisiin maksuperusteisiin

Päätös

Tiedoksi

ympäristötarkastaja Tiittala

69

Lautakuntien pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset

Kunnanhallitus 16.03.2026

59/00.01.01/2026

Lautakuntien pöytäkirjat

Yhdyskuntalautakunta 3.3.2026 [pöytäkirja](#)

Viranhaltijapäätökset

Kunnanhallitukselle esitellään viranhaltijapäätökset ajalta 23.2.-9.3.2026

Koontiraportti viranhaltijapäätöksistä on toimitettu kunnanhallituksen jäsenille esityslistan oheismateriaalina. Lisätietoja antaa kunkin viranhaltijapäätöksen tehnyt viranhaltija.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää merkitä lautakuntien pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset tiedoksi eikä ota niitä käsiteltäväkseen.

Päätös

Kunnanhallitus

16.03.2026

70

Ilmoitusasiat

Kunnanhallitus 16.03.2026

1/00.01.01/2026

1. Hämeenlinnan hallinto-oikeus 9.3.2026
Rakennuslupaa koskeva valitus 565/2026 (teams)
2. Suomen Kuntaliitto 9.3.2026
Yleiskirje [2/2026](#): Kopiointiluvat vuodelle 2026
3. Liikuntapaikkasuunnitelman päivitys 2026-2033
Yhdyskuntalautakunta 3.3.2026 [§ 43](#)

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi.

Päätös